

Obsah prvního svazku.

	Str.
Třetímu vydání na cestu. (Úvodní slovo)	7

Kapitola I.

Život jako problém osobní a obecný	9
---	---

Zamyšlení nad životem (11) — V zamyšlení nad životem pramení věda (13) — Strach před smrtí (18) — Výlučnost života vlastního a moje já (21) — Řešení osobní (23) — Víra v nesmrtelnost (26) — Soucítění (27) — Vznik života v mysli primitivní (29) — Život a duše (31) — Vývoj a rozvoj života (33) — Život — hra (33) — Pesimismus a optimismus (35) — Řešení citové se opírá o pesimismus (36) — Choroba mysli: z touhy po životě se život popírá (37) — Tři zdroje rekonvalescence: souvítězí, zvidavost a pud civilisační (38) — Soucítění se zvrhá (39) — Optimismus podněcuje úsilí o řešení obecné na základě rozumovém (40) — Víra v zázrak (41) — V živém se hledá automat (42) — Renaissanční předchůdcové biologie (42) — Počátek řešení vědeckého: tvoří se biologie (43) — Biologie na půdě věd přírodních ve stol. XVIII. a XIX. (45).

Kapitola II.

Přírodovědecký základ biologie	49
---	----

Předpoklad naprosté zákonitosti (51) — Problém osobní svobody (52) — Cena výjimek (53) — Zákon přírodní a lidský (54) — Vědy kulturní a přírodní (55) Věda a skutečnost (55) — Úspěch přírodovědeckého poznání (56) — Noetický základ přírodovědecké metodiky (58) — Dění, jevy a stavy vědomí (61) — Poznáváme mimorozumově, intuicí?

(61) — Zkušenost vnější a vnitřní (63) — Poznání světa vnitřního a vnějšího (65) — Biologie mezi vědou přírodní a kulturní (69) — Nástroje přírodovědeckého poznávání (70) — Totožnost, látka a příčina (72) — Kausalismus a materialismus (73) — Nic jiného než... (74) — Kausalismus v krizi (76) — Energetismus a soustava (77) — Neomechanismus a neovitalismus (78) — Nová fyzika (88) Akausalismus a illegalismus (90) — Svoboda a nutnost (determinismus a indeterminismus) (99) — Kondicionalismus (100) — Kondicionalistické pojetí soustavy a úkonu (105) — Příčina jest mezná podmínka soustavy (105) — Kondicionalistický zákon jednoznačnosti (107) — Kondicionalismem se nahrazuje kausalismus i akausalismus (108) — Hodnocení podmínek (112) — Pomocné nástroje přírodovědecké metodiky (119) — Indukce a dedukce pomáhají získávat fakta (119) — Domněnka a představitost. Dejme tomu, že... Což kdyby... (125) — Theorie (126) — Rozbor a sklad (analýsa a synthesisa) (132) — Stupňovitost vědní metodiky (134) — Stupeň popisný a klasifikační (135) — Stupeň měrný a srovnávací (145) — Stupeň pokusný a měrně pokusný (148) — Stupeň exaktní. Přírodní zákon (150) — Pokusné chyby a zvláštní metodika (151) — Meze exaktního poznání (152) — Extrapolace zákonitostí (154) — Kondicionalismus a přírodovědecký názor světový (155).

Kapitola III.

- Co je život? (Definice života z nadřaděného pojmu a ze znaků živého) 161
- Biologie a život (161) — Ústřední problém života (165) — Ignoramus et ignorabimus (167) — Igno-

rabimus a badatelská práce (169) — Kondiciona-
 lismus radí (170) — Spor o otázku (172) — Co
 je život. Pokus o definici zobecnějšího pojmu (174)
 — Definice života z výpočtu znaků životních (178)
 — Znaky živého (179) — Pojem laikův (180) —
 Pojem biologův (181): [1. Život je uzavřen v ži-
 vých jedincích (181), 2. Život v jedincích je auto-
 nomní (182), 3. Život se jeví jako dění (183), 4. Ži-
 vot není vyjádřen tvarově (183), 5. Živé se živi
 186), 6. Živé asimiluje (187), 7. Živé se při asi-
 milaci plánovitě rozrůžňuje (189), 8. Živé dýchá
 (disimiluje) (194). 9. Živé spěje do rovnováhy (195),
 10. Živé se uchovává (196), 11. Živé roste (197), 12.
 Živé se samovolně pohybuje (198), 13a) Živé se
 regulačně slaďuje ve vložkách (201), 13b) ... i v cel-
 ku. Duševno (201), 14. Živé se obnovuje (203), 15.
 Živé se učí a pamatuje si (203), 16. Živé se při-
 způsobuje a uzpůsobuje si své prostředí (204), 17.
 Živé reaguje (205), 18. Živé se rozvíjí individuál-
 ně (207), 19. Samočinnost života (207), 20. Život se
 vyvíjí kmenově (208), 21. Život je řízen kmenově.
 Vývoj tvorstva (208), 22. Kmenové zkušenosti si
 jedinec instinktem a citem podvědomě pamatuje.
 Rozum (211), 23. Jedinec je konservativní (212),
 24. Život kmenový je též konservativní, ale současně
 je pokrokový (212), 25. Vývojem se život jedincův
 i život kmenový otužuje (213), 26. Jedinec opakuje
 svým rozvojem vývoj kmenový (215), 27. Život se
 množí (216), 28. Život se dědí (219), 29. Podklad ži-
 vota je buněčný, z protoplasm, a koloidní (220),
 30. Život je střídavý sled pokolení (222), 31. Život
 se kmenově uchovává, osobně stárne a umírá (224),
 32. Život je děj periodický (225), 33. Život je tlak
 (225), 34. Život se zdá být svobodný (226)]. Definice
 života ze znaků (226).